

Skjørftforbud fra 1.januar 2011

TEKMAR 2010

Bjørn Røthe Knudtsen
Regiondirektør Trøndelag, Møre og Romsdal

Næringas verktøy i lusekampen

- **Overvåking og tidlige tiltak**
- **Effektive behandlingsmetoder**
- **Sonetilpasninger og korridoreffekt**
- **Driftsfase i sjø**
- **Forskning og utvikling**
- **Nasjonal koordinering og -læring**

Bakgrunn for kravet om lukka behandling

- Effektiv lusebekjempelse en forutsetning for miljømessig bærekraftig akvakultur
- Bekjemping har vært dominert av medikamentell avlusing
- Badebehandlinger har i stor grad vært gjennomført uten kontroll med reell dosering
- Resultat er redusert effekt av legemidler
 - ⇒ nedsatt følsomhet og resistens
 - ⇒ trussel både for villfisk og oppdrettsfisk
- Luseforskrift av 18.08.2009

Forskrift om bekjemping av lus i akvakulturanlegg

Formål:

- Beskytte oppdrettsfisk og villfisk
- Redusere/bekjempe resistensutvikling

Bestemmelser:

- Krav om telling
- Tiltaksgrense som utløser krav om avlusing
- Plan for forebygging og bekjemping/ samordning
- **Behandlingsmetodikk**
- Evaluering, utredning og varsling
- Tiltak ved resistens
- Soner for forebygging og bekjempelse av lus

Luseforskriftens krav til behandlingsmetodikk

Hovedregel:

”Badebehandling skal gjennomføres i lukket behandlingseenhet..”

”Behandling mot lus skal gjennomføres slik at fisken eksponeres for terapeutisk dose i hele behandlingsperioden som angitt i bruksanvisningen til legemiddelet.”

Hvorfor krav til lukket behandlingssenhet?

- Lukket behandlingssenhet anses som nødvendig for at fisken skal eksponeres for terapeutisk dose i hele behandlingsperioden
- Overgangsperiode satt for at virksomhetene skal kunne tilpasse seg kravet (teknologi, utstyr, kompetanse)
- Etter denne overgangsperioden er hovedregelen at badebehandling skal gjennomføres i lukket behandlingssenhet bl.a. fordi:
 - vanskelig å holde kontroll over legemiddelkonsentrasjonen ved bruk av skjørt
 - vist at fisken prøver å unngå legemiddelet og derfor vil oppholde seg i de deler av merden med lavest konsentrasjon av legemiddelet.

Begge disse faktorene er resistensdrivende.

Unntak fra kravet om lukka behandling ?

- **Skal gi mulighet for utvikling av ny behandlingsteknologi**
- **Skal ikke gi mulighet for å fortsette med å bruke skjørt**
- **Dagens metoder for bruk av skjørt er ikke tilfredsstillende etter 1.1.2011.**

Status i næringen

- **MT har fått signaler om at mange aktører ikke har forberedt seg slik at det er i stand til å imøtekomme krav om lukket behandling fra nyttår.**
- **Næringen har tidligere signalisert en viss usikkerhet mht hvordan unntaket fra kravet om lukket behandling skulle forstås.**
- **Noen har kastet bort verdifull tid.**

Mattilsynets forvaltning av kravet

Bakgrunn

- Næringen har hatt god tid til å tilpasse seg kravet (nesten 2 år siden forskriften først ble hørt og nesten 1 ½ år siden forskriften trådte i kraft).
- MT mener at vi har kommunisert tydelig hva kravet innebærer, herunder også hvordan unntaket fra kravet om lukket behandling skal forstås.
 - veileder til luseforskriften i januar
 - ytterligere presiseringer i nettmelding i juli.
 - I tillegg har det vært informasjon på møte og intervjuer i bransjetidsskrift etc etter sommeren.

Mattilsynets forvaltning

Håndtering av kravet:

- MT vil praktisere regelverket strengt
- Fokus etter årsskiftet:
 - avdekke regelverksbrudd
 - sørge for regelverksetterlevelse

Virkemiddelbruk:

- Vedtak om avlusing
- Vedtak om tvangsmulkt

Oppsummering

Matilsynet vil

- Gi veiledning.
- Følge opp med hyppige inspeksjoner
- Forutsette at vedtak følges opp
- Fatte nye vedtak med korte frister
- Om nødvendig følge opp vedtak med bruk av tvangsmulkt

- Når MT bruker mye tid og ressurser på å fatte vedtak om endringer – så er dette feil bruk av tid og ressurser og indikerer aktører med feil ambisjonsnivå
- Tvangsmulkt er bortkastede penger som langt tidligere skulle gått inn i forbedringstiltak.